

BINNENLANDSE AFZET VAN KUNSTMEST VERDER GEDAALD*Bram Pronk*

De afzet van kunstmest voor verbruik in de landbouw is gedurende de periode 1999/2000 verder afgenomen. Aan stikstofmeststoffen werd in die periode voor ruim 339 miljoen kg N afgezet. Dat is ruim 11% minder dan in het voorgaande jaar. Aan fosforzuurmeststoffen werd ruim 62 miljoen kg P_2O_5 afgezet, tegenover ruim 65 miljoen kg P_2O_5 in 1998/99 (-5%), terwijl de afzet van kalimeststoffen in 1999/00 met bijna 8% afnam, tot een niveau van bijna 52 miljoen kg K_2O . Dit zijn de belangrijkste resultaten van een enquête die is gehouden onder alle producenten en een groot aantal handelaren, importeurs en exporteurs van kunstmeststoffen. De afzet van kunstmest in Nederland bestaat voor circa driekwart uit stikstofmeststoffen. De meest verbruikte stikstofmeststof is kalkammonsalpeter, hetgeen nauw verband houdt met de bemesting van grasland.

Het verbruik van stikstofmeststoffen bereikte halverwege de jaren tachtig met ruim 500.000 ton N haar hoogtepunt. Naast een doelmatiger inzet van kunstmest en gebruik van dierlijke mest is het vooral de strengere regelgeving die het verbruik van kunstmest heeft doen afnemen. Deze ontwikkeling doet zich ook in de ons omringende landen voor. Voor de komende jaren wordt in een verdere daling van het verbruik voorzien. Vooral in ons land, waar door de intensivering van de landbouw het verbruik van kunstmest per hectare relatief hoog is, zal minder kunstmest worden gebruikt.

Nederland behoort met een productie van bijna 1,7 miljoen ton N tot de toonaangevende producenten van stikstofmeststoffen in Europa. Het aandeel van Nederland in de totale Europese productie bedraagt circa 10%. De productie geschiedt door een vijftal bedrijven die op één na in handen zijn van buitenlandse (staats)ondernemingen. Het merendeel van de productie is bestemd voor de export, in 1999/00 circa 1,5 miljoen ton. De export is bijna uitsluitend gericht op de Europese markt. Met een aandeel van bijna 13% behoort Nederland tot de belangrijkste exporteurs van Europa. Op wereldniveau ligt het aandeel op ruim 6%.

Tabel 1 Binnenlandse afzet van kunstmest

	1994/95	1997/98	1998/99	1999/00
Stikstofmeststoffen (x 1.000 ton N)	405,8	402,9	383,3	339,5
W.o. Kalkammonsalpeter (%)	71	74	74	74
NPK, NP- en NK-meststoffen (%)	14	16	17	16
Fosforzuurmeststoffen (x 1.000 ton P_2O_5)	61,8	71,5	65,3	62,2
W.o. NPK, NP- en PK-meststoffen (%)	82	81	88	71
Kalimeststoffen (x 1.000 ton K_2O)	68,5	66,7	56,0	51,7
W.o. Kaliumchloride 60 (%)	43	43	37	35
NPK, NK- en PK-meststoffen (%)	36	30	31	35

Bron: LEI.

Tabel 2 Productie, invoer, uitvoer en binnenlandse afzet van kunstmest in 1999/00

	Stikstofmeststoffen (x 1.000 ton N)	Fosforzuurmeststoffen (x 1.000 ton P_2O_5)	Kalimeststoffen (x 1.000 ton K_2O)
Productie	1.694	188	-
Invoer	131	103	119
Uitvoer	1.469	224	124
Binnenlandse afzet	339	62	52

Bron: LEI.